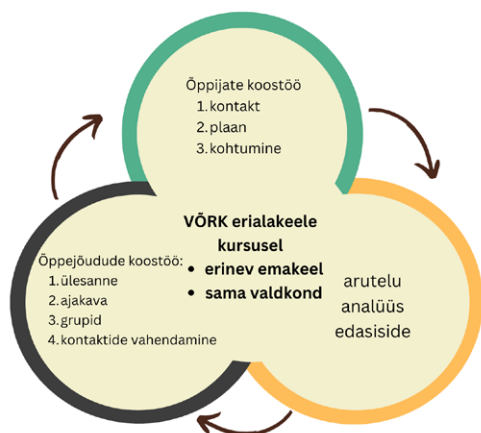


VÕRK – väikese süsinikujalajäljega rahvusvahelistumine

Veebipõhine õppimine rahvusvahelises koostöös aitab siduda mitut oskust nagu keeleõpe, rahvusvaheline koostöö, erialateadmised ja suhtlemine, kirjutavad keelekeskuse lektorid MARJU TAUJAR ja TIINA MEOS.

Mõni idee idaneb pikalt. 2018. a novembris käis keelekeskuses Erasmus õppejõudude programmiga külas Arja Mäkelä Tampere politseikoolist. Vahepeal saatsime teineteisele jõulutervitusi, kuniks 2022. a saime kokku Teamsi koosolekul mõttega koostööd teha. Sellest sündis ühine mõlema kooli õppureid kaasav ülesanne. Kaks aastat hiljem saime teada, et olime teinud midagi, millel on nimi – COIL (Collaborative Online International Learning), eesti keeles „veebipõhine õppimine rahvusvahelises koostöös“ (VÕRK).



Joonis. VÕRK-i protsess algab õppejõudude koostööst ning lõppeb samuti õppejõudude aruteluga, et jätkuda taas paremana

Veebipõhine õppimine rahvusvahelises koostöös

COIL kui süsteemne meetod on kasutusel juba 25 aastat. Sisekaitseakadeemias oleme rahvusvahelise koostöö ülesande lõiminud erialase inglise keele kursusesse, kuid isegi tavapärasem on COIL kultuuride vahelise pädevuse arendamiseks nii iseseisva eesmärgina kui erialakursustes. Mõned näited:

- Vaasa Ülikooli (Soome) ärijuhtimise tudengid õppisid koostöös Coventry Ülikooli (ÜK) sama eriala tudengitega globaalse tööalase konkurentsi kohta muutuvmas maailmas. Coventry ülikool on COIL-i rakendamises olnud tunnustatud suunanäitaja. Praegu osaleb sealsetest üliõpilastest ligi 7000 enam kui 200 veebipõhises rahvusvahelise koostöö projektis;
- Farleigh Dickinsoni ülikoolis (USA, New Jersey) on terve COIL-i moodul: projektiõpe koostöös teisest riigist õppijatega;
- Tennessee ülikoolis pakub COIL-i liitmisega õppetöösse seotud abi ja nõu lausa COIL-i keskus. Mitmesse kursusse on virtuaalne rahvusvahelistumine sisse kirjutatud.

Rahvusvahelise koostöö ülesanne arendab õppijat mitmekülgset. Eesmärk võib olla arendada õppijate tulevases töölus olulist digipädevust, enesekindlust ja koostööoskusi. Erialase inglise keele kursusel oleme eesmärgiks seadnud koostööoskuse ja kohanemisvõime arendamise. Ülesande sisuline eesmärk

on õppida midagi oma välismaa kolleegide töö kohta ja harjutada inglise keelt reaalses suhtlusalukorras, kuid pikaajalisem kasu tuleneb lisaks ka ülesandega seotud praktilistest tegevustest: kontakti loomisest, kohtumise kokku leppimisest, kohtumise sisu planeerimisest ja ülevaate vormistamisest.

Kolmeaastase COIL-i kogemuse jooksul politseikoolidega Tampere (Poliisiammatti-korkeakoulu) ja Bratislavas (Akadémii Polica-jného zboru) on välja kujunenud siin kirjeldatud rahvusvahelise koostöö ülesande protsess. Seda on mõjutanud ja suunanud kõigepealt akadeemiline kalender ja konkreetsed tunniplaanid, samuti õppijate arv, nende keeleoskus, turvameetmed isikuandmete edastamisel.

Õppeaasta eel oleme õppejõududega nii meilivahetuses kui arutame mõtted läbi ka Teamsi kohtumisel ning paneme paika ülesande ja umbkaudse ajakava. Kuna õppijate arv vaheldub, siis mõtleme läbi ka gruppide suurused. Lõpuks otsustame, kuidas ja millal võiksid õppijad omavahel ühendust võtta. Vormistame ülesande ja juhised ühtse dokumendina, mida iga osapool vastavalt vajadusele veidi kohandab.

Järgmine etapp on õppijate töö. Ühenduse võtmine on jäänud partnerite ülesandeks, algselt seoses Tampere kooli turvameetmetega.

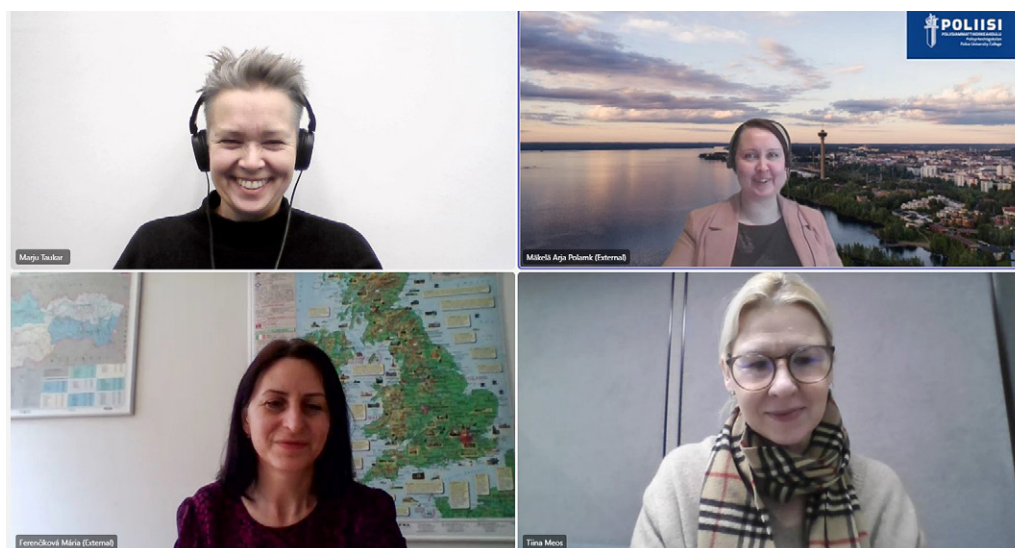
Kohtumiskoht on õppija enda valida ning enamasti on selleks Teams, mõnikord ka Messenger vms suhtlusplatvorm.

Algne plaan viimase etapi jaoks oli kohtuda kõik ühiselt ühes virtuaalses seminariruumis, kuid kuna õppetöö on kõikjal tihe ja võimalikud kohtumisajad ei ole klappinud, siis on ülesandega järgsed arutelud toimunud igas koolis omaette. Samuti esitavad õppijad kohtumisest lühikese ülevaate ja võimalusel ka fotod Moodle'isse tehtud ülesande juures. Lõpuks jagavad omavahelisel kohtumisel muljeid ja kogemusi ka õppejõud. Sel aastal olid esimest korda kolm kooli koos.

Miks kasutada VÕRK-i?

Koostöö on igal juhul kasulik. Õppejõududena saame tänu ülesandele rohkem teada ka erialakeele õpetamisest teistes kõrgkoolides. Õppijate jaoks on see väga mitmes mõttes väärtuslik kogemus, nii õppijatele nähtaval kui ka ridade vahele jääval metatasandil.

Elkõige väärtustame ülesannet kui õppijate võimalust kasutada võõrkeelt väga otseselt erialases koostööprojektis. Nad räägivad oma valdkonnast võõrkeeles inimestele, kes päriselt ei teagi, kuidas meil asjad on, kuid tunnevad selle vastu huvi. Lisaks annab ülesanne võimaluse keelt sihtotstarbeliselt kasutada, sest ekraani



Kuvatõmmis õppejõudude kohtumiselt

taga rühmaliikmetega rääkimiseks muud võimalust polegi. Keelelises mõttes võimaldab ülesandes planeerimiseks jäetud aeg ning töö gruppides edukalt kaasa lüüa ka madalama inglise keele tasemega õppijatel. Ühelt poolt on võimalik läbi mõelda, millest rääkida, ning see aitab hiljem ka teise poole mõistmisel, sest sõnavara on üldjoontes sama. Teiselt poolt saab toetuda ka parema inglise keele tasemega kolleegidele. Ka peamiselt kuulamine ja mõttega juures olemine ning kogu protsessis osalemine annab väärt kogemuse.

Teiseks õpivad kadetid palju politseiõppe ja politseitöö kohta mujal ning seeläbi mõtestavad nii ka enda õppimist kui tööd veidi teisiti. Õppijad saavad vahetu info teise riigi süsteemist ja kogemusest. On rõõmsat äratundmist, kuidas mõned probleemid on väga sarnased, ja üllatusi, kuidas riikides asju erinevat moodi aetakse.

Kolmandaks peame erialakeele kursusel äärmiselt oluliseks ka selliseid üldoskusi nagu koostöö- ja suhtlusoskus, oskus kohaneda, vastutuse võtmine ja otsuste tegemine, digioskused. Ülesanne on konkreetne, kuid selle ülevaate formaat on üsna abstraktne. Õppijad saavad selle väheste info tasa teha oma loovu-sega ja probleemide lahendamise oskusega. Nii ongi kohtumiste ülevaated üsna erinevad, sisaldades enamasti teemasid, millest räägiti, mõnikord üksikasjalikku kokkuvõtet erinevate riikide politseiõppest ja -süsteemist, mõnikord tagasisidet ülesande ja selle kulgemise kohta.

Siin ei saa mööda AI mõjust kõigele, millega kokku puutume. Ülesande tagasisidest oli näha, et ettevalmistusel ja erinevates kirjalikes ülesannetes kasutatakse AI abi. Kuid koostöö ülesanne ise – kohtumine kokku leppida ja päriselt (veebis) kokku saada – on iga õppija enda panus ja vastutus.

Eespool mainitud Vaasa ülikooli ja Coventry ülikooli ühisprojekti järel tehtud küsitlusest selgus, et osalejad õppisid paremini mõistma teisi kultuure, parandasid oma suhtlemisoskusi ja said kogemuse rahvusvahelises virtuaalses keskkonnas töötamisest. 97,8% osalejatest leidis, et projekt aitas neil parandada digioskusi ja arendada ülekantavaid oskusi nagu meeskonnatöö ja juhtimine. Meil on VÕRK-i ülesanne

vaid pisike osa erialase inglise keele kursusest, kuid ülesande käigus arenevaid osaoskusi on rohkelt ja nende olulisus praeguses maailmas on äärmiselt suur.

Õppijate vaade

Koostööülesande üks osa on ka väikese raporti või ülevaate koostamine. Nagu eespool selgus, ei ole meie õppijatel sellele väga konkreetseid nõudmisi ja neile on jäetud üsna vabad käed, mida ülevaatesse kirjutada. Oleme palunud kirjeldada oma kogemust ja umbes pooled õppijad on lisaks käsitletud teemadele kirjutanud ka sellest, kuidas neil ülesandega läks.

Kolme aasta kogemuse põhjal võime öelda, et õppijad võtavad ülesande vastu enamasti põnevusega, kohtumise korraldamise eel on kuulda veidi murelikumaid hääli ja segadust ning lõpuks on kõik saadud kogemusega rahul. Suhtlust välisriikides asuvate partneritega on tagasisides kirjeldatud huvitava ja informatiivseks. Lisaks väärtustatakse võimalust kasutada võõrkeelt autentses olukorras. On öeldud ka, et ülesanne oli silmi avav, sest aitas mõista enda olukorda ja näha end ümbritsevas positiivset, eriti seda, mis puudutab meie õppetingimusi ja -korraldust, politseivormi ja muud varustust. Tihti kalduski vestlus kadetielu praktilist poolt puudutavale – kus on paremad toiduhinnad, treeningvõimalused, kes peab majutuse eest maksma või millised on vastuvõtunõuded.

Kõige keerulisem ja veidike pahameelt tekitav oli kõikide õppijate jaoks väliskolleegidega kontakti loomine ja ühiste aegade leidmine. Üldjuhul kestavad kõigil tunnid pärastlõunani ja õhtupoole selliseid koolitöid eriti teha ei taheta. Kui juba ühine aeg leitakse ja kokku saadakse, on õhkkond hoopis teine.

Keelekeskusega rakendame õpetamises *coaching'*u meetodeid ja püüame anda õppijatele üha rohkem võimalust ise oma tegevust suunata ning ise ka tulemuse eest vastutada. See on õppijate jaoks midagi uut ja läheb veidi aega, enne kui sellega harjutakse. VÕRK-i puhul näidati päris kiiresti iseseisvust ja õppijad said ilma õppejõududeta üsna hästi hakkama, kuid juba tuttavat tagasisidet saime Soome poolt – mitu õppurit mainisid, et õppejõud peaksid

ülesannet rohkem koordineerima, kohtumised paika panema ja täpsed ülesanded andma. Võtame tagasisidet arvesse kui arengukohta õppijate jaoks. See mõtteviis näitab hästi, miks sellist ülesannet just niisugusel moel vaja on.

Proovikivid

Nagu eespoolgi mainitud, siis alati ei lähe kõik lepase reega. Eriti, kui mängus on suhted teiste inimestega, ja eriti veel siis, kui nende kultuuriline taust on veidi erinev. Küll oli keeruline leida ühist aega, siis jälle saadi üksteisest valesti aru jne. Aga eks ole ju eluski nii, et alati ei lähe kõik nagu oodatud ja tänu sellele oskamegi järgmisel korral sarnases situatsioonis erinevustega arvestada ja vajadusel nendega kohaneda. Nii toimubki õppimine.

Õppijate hulgas oleme selles ülesandes ka meie, õppejõud. Näiteks esimesel katsetamise aastal õppisime, et kontakti loomine muutub märkimisväärselt lihtsamaks ja kiiremaks, kui seda teeb Soome pool, sest nende tudengite meiliaadresse oli turvameetmete tõttu keeruline jagada – esimese kontaktini jõudmine võttis aega umbes poolteist kuud, kuni saadi vajalikud load ja juhised meiliaadresside krüptimiseks ja edasi saatmiseks.

Sel aastal saime teada, et Soome kadetid võivad küll oma näo ja nimega videokoosolekul osaleda, kuid pildi tegemise ajaks pandi kaamera kinni.

Nagu ka õppijate jaoks, on ka õppejõududele olnud kõige suurem katsumus aegade klapi-tamine. Nii kursuste vaates kui juba kontakti luues ja kohtumist kokku leppides. Oleme ka ise kohandanud oma ülesannet, loobudes ühisest kokkusaamisest või seminarist, kus kõik oma kogemust jagada saaks.

Pidime vastama ka küsimusele, kas võiks ülesande ka meili teel ära teha. Miks kelle-gagi näost näkku rääkida, kui on olemas *chat* ja häälsõnumid, mis võimaldavad vastaspoolega suhelda teiste tegevuste kõrvalt.

Kokkuvõtteks

Uue keeleõppesüsteemi ja õpeka-vade valguses on see hea ülesanne, mis aitab siduda mitut oskust – keeleõpet,



Õppurid Sven Tsiirp ja Nikita Solovjov Slovakkia partneritega kohtumist pidamas

rahvusvahelist koostööd, erialateadmisi, suht-lusoskust. Oleme kolme aasta jooksul aren-danud nii õppejõudude koostööd kui ülesannet ning jätkame selle viimistlemist, et ülesanne läheks kõigi osapoolte jaoks veelgi sujuvamalt.

VÕRK-i kasutatakse tavapäraselt kas keeleõppega lõimitult erialakursustes või ka lihtsalt koostöövormina erialakursusel. Meil akadeemias võiks see jääda üheks võõrkeele õppimise vormiks ja leida kasutust laiemaltki. Mõned uued plaanid juba ongi. Lisaks inglise keelele toimub VÕRK vene keele kursuse raames, koostöös Imatra piirivalvekooriga. Samuti oleme arutanud koostöö alustamist Kataloonia politseikooliga (Instituto de Seguridad Pública de Cataluña). ♦